

kmetje se ne dajo več nemškutarskim liberalcem za nos voditi.

Naj si pa tudi tržani zmagajo, utegne vendar njih slava le kratek obstanek imeti, ker bo izločenje kmečkih občin od trške prej ko ne v spomladi že potrjeno in zopet nova volitev za one občine. —

Tukaj še hočem dva volilna moža v misel vzeti zavoljo nju hvalevrednega obnašanja pri zadnji volitvi v drž. zbor. Kmetje iz vsih naših srenj so zadnjokrat na konservativni strani stali, ter tri može svojega zaupanja izvolili: Janeza Plemena, p. d. Hartmana, Valentina Polnarja, p. d. Mraka in Jurja Ditnerja, p. d. Štefna. Prva dva*) sta kljubu silnemu pritiskanju nemčurjev vendar za g. Pajka glasovala; tretji: Jur Ditner je pa v zadnjem trenutku odpadel, ter za liberalnega Nemca Seidna glasoval. Kaj da ga je zmotilo, ve on sam najbolj.

Kmetje so sila jezni na njega, posebno zdaj, ko se jim je pripovedovalo, kako Seidl zmirom le z našimi nasprotniki vleče in da je celó dvakrat na Dunaji za to glasoval, da se naj iz državnega posojila tudi borzijanci alj špekulanti na borzi podpirajo, ki so se poprej s svojimi sleparijami zdelali.

Kmetje! vi ste sicer z dobrim zaupanjem volili Štefna, ali pokazal se je vašega zaupanja nevreden; nikdar ga več ne volite za volilnega moža! Prihodnjic še hočem može iz drugih sosednjih srenj naznaniti, kateri so našega zaupanja vredni, kateri ne. Rodoljub.

Od sv. Janža na peči. (Hvala vrlim farmanom.) Popotnik, ki z Velenja proti Žalcu alj Celju potuje, vidi ob levi strani ceste na strmi pečini lepo, prijazno poslopje, kakoršnega se ne nadja v tem kraju, zraven poslopja pa cerkev z vitkim zvonikom. To je sv. Janž na peči. Poslopje je novi farovž, pozidan l. 1872 na mestu stare kočure, ki ni bila več za pogledati. Postavljena je tudi nova pristava, tako da je sv. Janž zdaj res kraju podoben, kjer omikani ljudje stanujejo.

Ker so računi za vse to še le zdaj dognani, se ni moglo poprej o tem poročati. Vse stavbe stanejo 6663 gld. 71 kr. Milostljivi ljubljanski škof kot patron so dali tretjino, drugo so zložili vse hvale vredni farmani, ki so vrh tega na svojo skrb vzeli vse težavne voznje na strmi breg in težakinja dela, tako da smo le za stavbarsko pripravo in rokočelski strošek v gotovini trpeli. Poštena, dobra volja vse premore!

Prav srčna hvala toraj po dokončanem, težavnem, pa tudi lepem delu vsem ljubim farmanom!

Zidarski mojster je bil g. Juri Stropnik blizo Velenja, samouk sicer, pa mojster na vsako

stran; mizarska dela je oskrbel And. Brezovnik v popolno zadovoljnost, tesarska pa Cvikel iz škalske fare, vsi prav umni in pošteni domači obrtniki. Henrik Križan, župnik.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V praznikih je kakor sicer politika mirovala, ker so zbori potihnuli. Liberalne novine kratkočasijo svoje bralce s tem, da jim — se ve da po svojih željah — povedajo, kaj da bo posebno gledé „verskih postav“, vlada državnemu zboru predložila. Mi nečemo otrobov vezati, ampak povemo ob svojem času, kaj in kako da bo. Čudno je vsekako, da dela drž. zbor „cerkvene postave“, ko vendar v zadevah vesti in vere nihče poslancev pooblastil ni in tudi pooblastiti ne more. — Pričakujejo se ostre železniške in bankine postave.

Nektere prav zanimive stvari se se po dež. zborih godile. V kranjskem je stavil župan Dežman vprašanje do vlade, ali bo šla nad čast. g. dekana Grabrijana, ki je pokojnemu liberalnemu odvetniku in zasmehovalcu kršanstva, dru. Spazzapanu v Vipavi, cerkveni pogreb odrekel, ker je nespokorjen umrl. Razen Dežmana so podpisali vprašanje tudi mladoslovenci: dr. Razlag, dr. Zarnik in kmet Zagorec in liberalni nemškutarji.

Dež. predsednik odgovoril je pametno in pravično, da je to cerkvena reč, v katero se vlada ni vtikati hotela in vtikala ne bo. Glavni govornik liberalcev bil je dr. Zarnik, ki se je bil — bogoslovca našemal ter je celó svetopisemske besede zvijal, da bi dokazal, da gre tudi zasramovalcu kat. vere in cerkvenih obredov, ki je trdovraten do smrti ostal, pogreb po katolski šegi! — Njega so pobijali z modrimi, možakom pristojnimi besedami: dr. Bleiweis, dekan Toman, Horak, ki so iz življenja nesrečnega trdovratnika dokazali, da je bil ljut sovražnik kršanstva, ki je brez vsega znamenja pokore svojo dušo izdahnil, in še pred smrtjo se norčeval, češ, da rajši vidi, če njega na pogrebu spremlja konjederec kakor duhovnik! In takega človeka bi po smrti cerkev še častila s svojimi obredi? To le zamore Zarnik v svojo mavho spraviti.

Prestopilo se je pri tem prečudnem vprašanju na dnevni red, kar je bilo najboljše.

Umril je v Ljubljani nagle smrti obče spoštovani dež. poslanec, M. Koren.

Dru. Razlagu je poslalo 65 volilcev iz Gorenjskega nezaupnico, ki mu je že bila tačas namenjena, ko se je bil pri glasovanju o adresi zoper dir. volitve od narodne večine ločil. Spazzapanova zadeva je pa celó očitno pokazala, da je R. odločno pri „mladih.“ — Celovški d. zb. je tudi učiteljem plačo povišal ter odločil na leto 10.000 gld. podpore, 60 gld. priklade tudi učiteljem. — Zavrgel se je predlog g. Einspielerja,

*) Še celó na volilšču, kakor sim sam slišal, sta tudi druge volilce nagovarjala, naj za božjo voljo vendar liberalnega Seidna ne volijo.

ustanoviti deželno zavarovalnico proti ognju. — Tako stvar skleniti, se nam zdi prav težko, ker bi se tudi vsa konkurencija drugih društev odpraviti morala. — Slovenske občine podpisujejo peticijo za narodne svoje pravice. Prav tako!

Na Češkem razglašajo srenje in volilni okrajni zaporedoma proteste proti onim 28 mladočeskim poslancem, ki so se bili odcepili od večine narodnih poslancev, ter so hoteli proti volji in sklepu teh iti v dež. zbor. Kakor kaže stvar, ne bo nobeden mladočeskimi razkolnikov več voljen. To čutijo že tudi sami, torej skušajo nazaj na pravo pot.

Tako so vrle češke srenje zopet pokazale svojo politično zrelost, in slavna voditelja: dr. Rieger in Palacky smeta ponosna biti, da ju res narod posluša. — Nove volitve v drž. zbor so 10. januarja za km. občine, 16. jan. za mesta in trge. Drž. zbora večina je namreč vsem 36 češkim poslancem, ki so jasno povedali, zakaj da ne morejo in ne smejo v drž. zbor priti, mandate preklicala.

Nedavno je kolovodja mladonemške stranke na Pemschem, Heinrich, naenkrat svojim političnim privrzcem v lice povedal, da se proti češkim sođeželanom krivično postopa, da strahuje na Češkem sablja! Pravijo, da je vse to le — manöver bil, ter je hotel Heinrich pridobiti — mladočeske odpadnike, češ, da tudi nemški ustavaki za Čehe sočutje imajo proti „starim.“ Ker so pa mladočehi na cedilu ostali, je tudi Heinrich „pünfer“ zastoj zestreljal.

V gališkem d. zb. je predlog knjeza Čartorskija, da poseben odbor preiskuje kvar, ki ga dir. volitve deželi delajo, s 73 proti 52 glasovom padel, to je: centralisti so proti federalistom zmagali, česar so nesrečni Poljaci sami krivi, ker imajo vsled svoje krivičnosti proti Rusinom mnogo nasprotnikov med njimi.

Ogersko. Ministerska kriza je začasno ponehala. Namesto dveh odstoplih ministrov stanjune posle dva druga ostala ministra prevzela: prvosednik ministerstva, Szlavy, finance, in min. trgovine, grof Zichy, komunikacije. — Poslanec Ghyczy, ki je proti Deakovcem zaroptal bil s tem, da je svoj mandat bil odložil, je vnovič voljen ter je sestavil neko osrednjo stranko, o kateri se je mislilo, da bode za Deakovci vlado nastopila. Pa ni jih možev, ki bi temu kos bili, in tako je Ghyczy le pri tem ostal, da je pri debati o proračunu proti Deakovcem pesti kazal, slednjič pa je vendar glasoval za vladne predloge.

Vnenje države. Nemški cesar vedno boleha in govori se že, da bo vsaj začasno vladarske skrbi odložil. Bo že Bismark za vse skrbel. Preganjanje in nadlegovanje škofov ne poneha. — Poljskim podložnikom je vlada zopet narodne pravice skrčila.

Na Španskem so se Karlisti z republikanci kakih 14 dni okoli Tolose tepli, ktero je hotel

republikanski general Moriones rešiti obsede in posadko preskrbiti s živežem, pa se mu ni posrečilo. Moral se je umakniti Karlistom, ki so s tem veliko opravili. Ker republikanci tudi demokratičnih upornikov v Kartageni ukrotiti ne morejo, je spodletelo Kastelarju vse, kar je bil namenil, ko si je dal v narodni zbornici popolno oblast izročiti. Vsled tega peša nja poljudnost in navstal je razpor med njim in generalom Salmeronom. Republikli utegne skoro odklenkati.

Razne stvari.

(*Goveja kuga.*) Kakor vse kaže, se uima, hvala Bogu, ne širi dalje. V Konjicah je goveja kuga zdaj potihnola. V Špitaliču so morali kmetu J. troje goved pobiti. Iz Konjic si je kugo v hlev zatrosil, kakor se pripoveduje. Do sedaj je padlo okoli 40 glav.

(*Katol. pol. društvom v porabo.*) Ob novem letu bo treba polit. gosposki različnih izkazev o društvenem premoženju, o predstojništvu, o številu udov itd. predlagati. Sl. predstojništva omenjenih društev pozorna storimo, da so takšni dopisi, kakor tudi naznanila zborov po čl. II. §. 4 postave od 2. okt. 1865 poštnine prosti.

(*Od sv. Jerneja.*) Kar je dopisnik v št 49. „Gosp.“ poročal, da niso podobe na velikem, novem zvonu dosti opiljene, ter da so v tem Hilzerjevi dalje pred Denzelnovimi, ni kriv zvonar; vzrok tega bil je prekratek čas, kajti je zvonik že na zvon čakal, ko so ga še le cizelirati začeli. Ali mi ne gledamo toliko na zvonjanjo olikanje zvona, ampak veseli nas slišati njegov lepi in močni glas, po katerem se Denzelnovi zvonovi že meriti zamorejo s Hilzerjevimi. S prejšnjimi 3 zvonovi se novi veliki (18 cent. 68 funt.) zvon tako izvrstno ujema, da jih gledé ubranosti ni blizo lepših zvonov. — F. B.

(*Katol. družba obertnikov*) v Mariboru je slavila 28. dec. spomin svojega 18letnega obstanka z gledišno igro v društveni hiši.

(*Banka Slovenija.*) K poročilu o seji pravilnega svetovalstva banke Slovenije dne 21. decembra 1873 še dostavljamo, da se bode plačeval od novega leta naprej kupon za drugo polovico l. 1873 z 2 gld. od akcije.

(*Iz Brezna*) se nam zastran nesreče, po kateri je ondašnji učitelj umrl, to-le piše: Že 30 let sem, odkar je na Breznem šola, mora vsak začasni učitelj pri pomanjkanji dostojnega šolskega poslopja in stanovanja vsakdanjo hrano po krčmah iskati, kder je prilike z vinom se pobratiti. Pokojni je šel dne 2. dec. z bližnje gostilnice ob osmih zvečer, kakor se za gotovo trdi, popolnoma trezen proti mežnariji, ki se ob enem za šolo rabi, s tem namenom, da bi, kakor je pozneje sam pravil, zalezal tatú, ki mu je šolska drva kradel. Že nekoliko časa sem bolehen in slab v nogah se spodtakne in pade, ter ne more več